

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Інститут модернізації змісту освіти МОН України

Національна металургійна академія України (НМетАУ), м. Дніпро

Українська асоціація управління проектами «УКРНЕТ», м.Київ

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)

Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ

Astana IT University, Kazakhstan

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»

Національний технічний університет України «Київський політехнічний
університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ

Національний технічний університет України «Дніпровська політехніка», м. Дніпро

ДВНЗ Придніпровська академія будівництва та архітектури, м. Дніпро

Честоховський політехнічний університет, Польща

Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, Польща

за підтримки:

Університет в Мішкольце, Угорщина

Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України

Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

(17-18 березня 2021 року)

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2021**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами
III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ. ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**
(17-18 березня 2021 року)

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2021

УДК 005.8:338.28:347(77+78)

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 22.1/10-37 від 13.01.2021 року за № 999 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності: збірник наукових праць за матеріалами III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (17-18 березня 2021 р.). – НМетАУ, УКРНЕТ, НДІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2021. 540 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проектами. Ефективне використання результатів наукових досліджень та об'єктів інтелектуальної власності». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проектами, а також студентів.

УДК 005.8:338.28:347(77+78)

© Національна металургійна академія України, 2021
© Українська асоціація управління проектами, 2021
© Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2021
© Колектив авторів збірника, 2021

**ПОРТФЕЛЬ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЯК
ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ
ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Т.О. Гусаковська

к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі

О.І. Перцева

магістрант кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський

університет економіки і торгівлі

У постіндустріальній економіці інформація та знання є самостійним ресурсом та продуктом, що має специфічну цінність та відмінний від традиційних галузей виробничий процес, форму його організації та управління. Частка інформаційного сектора за останні роки значно зросла та становить близько 50-65% у країнах з постіндустріальною економікою.

В цих умовах все більшої актуальності набувають питання ефективного управління інтелектуальною власністю підприємства. Інноваційна діяльність підприємств напряму пов'язана з використанням таких об'єктів інтелектуальної власності, як винаходи, корисні моделі, промислові зразки, ноу-хау. Наявність інтелектуальних активів дозволяє забезпечити підприємству сильну конкурентну позицію, а в деяких випадках і монопольне становище у своєму сегменті.

Це означає, що при розробці бізнес-планів та стратегій маркетингу необхідно брати до уваги інтелектуальну власність. Стратегічне використання активів інтелектуальної власності дозволяє отримати максимальний прибуток від діяльності підприємства, підвищити його конкурентоспроможність і зробити більш привабливим для потенційних інвесторів. При цьому слід

відзначити важливість формування оптимального портфеля інтелектуальної власності, що дозволить максимізувати ефективність інноваційної діяльності.

Процес формування портфеля об'єктів інтелектуальної власності (ОІВ) базується на результатах аналізу щодо доцільності здійснення науково-дослідних робіт та створення інтелектуальних продуктів, а також можливості залучення зовнішніх інтелектуальних продуктів. Підприємство може володіти певними розробками, але при цьому з різних причин їх не використовувати, або навпаки, при існуючій необхідності певних розробок для реалізації інноваційної діяльності, підприємство не має можливості провести необхідні дослідні роботи для їх створення. Ефективне управління формуванням портфеля ОІВ передбачає:

- проведення аудиту розробок підприємства;

- визначення напрямів, за яким підприємство має продовжувати дослідження та створення інтелектуальних продуктів;

- визначення потреб у залученні зовнішніх ОІВ.

Враховуючи той факт, що портфель ОІВ – це пакет патентів та охоронних документів, які захищають певний сектор, в рамках якого створено інтелектуальний продукт, можна говорити про портфель науково-технічних продуктів, що формують науково-технічний потенціал підприємства. У зв'язку з цим необхідно проаналізувати всі аспекти створеного інтелектуального продукту, які в тій чи іншій мірі можуть бути джерелом конкурентних переваг на певному секторі ринку. Слід звернути увагу, що проведення аналізу створюваних науково-технічних продуктів та структурування їх ознак необхідне на всіх етапах діяльності, пов'язаної зі створенням та комерційною реалізацією нової продукції та технологій.

Основна мета формування портфеля ОІВ підприємства – забезпечення реалізації стратегії інноваційного розвитку. Наявність портфеля виключних прав, що дозволяє захистити ключові сегменти ринку від зазіхань конкурентів, знижує ризики інвестування та дає можливість залучити додаткові джерела інвестицій для інноваційної діяльності. У випадку порушення виключних прав

інтелектуальної власності порушник повинен повернути власнику цих прав суму втраченої вигоди і тим самим підтримати високу дохідність інвестицій.

Джерелами формування портфеля ОІВ підприємства є власні розробки та зовнішні ОІВ. Зовнішні ОІВ можуть залучатись підприємством у разі потреби отримання інтелектуальної власності, створення якої є неможливим або економічно не вигідним для даного підприємства. В той же час при формуванні портфеля інтелектуальної власності підприємства провідне значення мають власні інтелектуальні продукти, які необхідно систематизувати з метою визначення форми охорони об'єкта та напрямів його використання.

Необхідність залучення зовнішніх ОІВ для здійснення інноваційної діяльності визначається на основі інформації про такі об'єкти на ринку та аналізу переваг та можливості їх впровадження на цьому підприємстві.

Таким чином, процес формування портфеля ОІВ підприємства пов'язаний з необхідністю прийняття управлінських рішень щодо джерел залучення інтелектуальних ресурсів для інноваційної діяльності підприємства та можливостей комерціалізації існуючих розробок.

Література

1. Husakovska T., Shymanovska-Dianych L., Rybalko-Rak L., Ishchenko V. Forming a Portfolio of Intellectual Property of an Enterprise. *TEM Journal*. 2020. Vol. 9(1), pp. 269- 275.
2. Волков А. С. Организационно-экономический механизм учёта рисков при формировании портфеля объектов интеллектуальной собственности наукоёмкого предприятия : дисс. ... канд. экон. наук : 08.00.05 / Моск. гос. технол. ун-т «Станкин». Москва, 2013. 147 с.
3. Косенко О. П. Комерціалізація інтелектуально-інноваційних технологій : монографія. Харків : НТУ «ХПІ», 2015. 599 с.
4. Перерва П.Г. Трансфер технологій / П.Г.Перерва, Коцискі Д., М.Верес Сомосі. Харків-Мішкольц: НТУ «ХПІ», 2012. 668 с

Наукове видання

**Управління проектами.
Ефективне використання результатів
наукових досліджень та
об'єктів інтелектуальної власності**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ
III Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(17-18 березня 2021 року)
Дніпро-Київ**

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018